

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русской литературы**

Аннотация к дипломной работе

**СОВРЕМЕННАЯ «НОВАЯ ДРАМА» В РУССКОЙ ДРАМАТУРГИИ
КОНЦА XX - НАЧАЛА XXI ВЕКА
(ПРОБЛЕМА ГЕРОЯ)**

ЛОСЬ Мирославы Андреевны

Научный руководитель –
доктор филологических наук,
профессор С.Я. Гончарова-Грабовская

РЕФЕРАТ

Общий объем работы – 53 машинописных страниц.

Список использованной литературы включает 66 позиций.

Ключевые слова: "новая драма", герой, маргинальность, жертва, драматургия, поэтика, конфликт, пьеса.

Объект исследования – пьесы «Агасфер», «Божьи коровки возвращаются на землю» В. Сигарева; «Полонез Огинского», «Рогатка», «Девушка моей мечты» Н. Коляды; «Русская народная почта» О. Богаева; «Бездомные» М. Курочкина и А. Родионова; «Наташина мечта», «Я не вернусь» Я. Пулинович; «Двое в темноте» М. Бартенева и А. Слаповского; «Мама-смерть», «Выглядки» В. Леванова; «Чешское фото» А. Галина.

Предмет исследования – специфика героя в пьесах «Агасфер», «Божьи коровки возвращаются на землю» В. Сигарева, «Двое в темноте» М. Бартенева и А. Слаповского; «героя-маргинала» в пьесах «Полонез Огинского», «Рогатка» Н. Коляды, «Чешское фото» А. Галина; «маленького человека» в пьесах «Русская народная почта» О. Богаева, «Девушка моей мечты» Н. Коляды; «героя-doc» в пьесах «Мама-смерть», «Выглядки» В. Леванова, «Бездомные» М. Курочкина и А. Родионова; «самоутверждающийся герой» в пьесах «Наташина мечта», «Я не вернусь» Я. Пулинович.

Целью дипломной работы является выявление специфики реализации ключевых типов героев («герой-жертва», «герой-маргинал», «маленький человек», «герой-doc», «самоутверждающийся герой») в современной «новой драме».

В дипломной работе использовались следующие **методы научного исследования**: историко-литературный, компаративный, метод литературоведческого анализа.

Результаты и новизна исследования. Впервые в литературоведческой науке выстроена эволюционная типология героя "новой драмы" (от «жертвы» к «самоутверждающемуся герою»), выявив ее как системное отражение непреодоленного антропологического кризиса постсоветской реальности, где даже активность персонажа – следствие травмы. Новизна работы заключается в углублении исследования моделей «героя-жертва», «героя-маргинала», «маленького человека», «героя-doc», «самоутверждающегося героя» в современной русской драматургии.

Практическая значимость: результаты данного исследования могут быть использованы при чтении лекций по русской литературе конца XX – начала XXI века, в рамках соответствующих спецкурсов и спецсеминаров, при подготовке к практическим занятиям, при написании курсовых и дипломных работ по проблеме героя в «новой драме».

Работа выполнена самостоятельно.

РЭФЕРАТ

Агульны аб'ём працы – 53 машынапісных старонак.

Спіс выкарыстанай літаратуры ўключае 66 пазіцый.

Ключавыя словы: "новая драма", герой, маргінальнасць, ахвяра, драматургія, паэтыка, канфлікт, п'еса.

Аб'ект даследавання – п'есы «Агасфер», «Божыя кароўкі вяртаюцца на зямлю» У. Сігарэва; «Паланэз Агінскага», «Рогатка», «Дзяўчына маёй мары» М. Каляды; «Руская народная пошта» А. Багаева; «Бяздомныя» М. Курачкіна і А. Радзёнава; «Наташчына мара», «Я не вярнуся» Я. Пуліновіч; «Двое ў цемры» М. Барценева і А. Слапоўскага; «Мама-смерць», «Выглядкі» У. Леванава; «Чэшскае фота» А. Галіна.

Прадмет даследавання – спецыфіка функцыянавання героя ў п'есах У. Сігарэва і М. Барценева/А. Слапоўскага; «героя-маргінала» ў п'есах М. Каляды і А. Галіна; «маленькага чалавека» ў п'есах А. Багаева і М. Каляды; «героя-dos» ў п'есах У. Леванава і М. Курачкіна/А. Радзёнава; «самасцвярджальнага героя» ў п'есах Я. Пуліновіч.

Мэтай дыпломнай працы з'яўляецца выяўленне спецыфікі рэалізацыі ключавых тыпаў герояў («герой-ахвяра», «герой-маргінал», «маленькі чалавек», «герой-dos», «самасцвярджальны герой») у сучаснай «новай драме».

У дыпломнай працы выкарыстоўваліся наступныя метады навуковага даследавання: гістарыка-літаратурны, параўнальны, літаратуразнаўчы аналіз.

Вынікі і навізна даследавання. Упершыню ў літаратуразнаўчай навуцы пабудавана эвалюцыйная тыпалогія героя "новай драмы" (ад «ахвяры» да «самасцвярджальнага героя»), якая выяўляе яе як сістэмнае адлюстраванне непадуладнага антрапалагічнага крызісу постсавецкай рэчаіснасці, дзе нават актыўнасць персанажа – вынік траўмы. Навізна працы складаецца ў паглыбленым даследаванні мадэляў «герой-ахвяра», «герой-маргінал», «маленькі чалавек», «герой-dos», «самасцвярджальны герой» у сучаснай рускай драматургіі.

Практычная значнасць: вынікі дадзенага даследавання могуць быць выкарыстаны пры чытанні лекцый па рускай літаратуры канца XX – пачатку XXI стагоддзя, у рамках адпаведных спецкурсаў і спецсемінараў, пры падрыхтоўцы да практычных заняткаў, пры напісанні курсавых і дыпломных прац па праблематыцы героя ў «новай драме».

Праца выканана самастойна.

SUMMARY

The total work – 53 typewritten pages.

The list of references has 66 positions.

Keywords: "New Drama", hero, marginality, victim, dramaturgy, poetics, conflict, play.

The object of the research – the plays "Agasfer", "Ladybirds Return to Earth" by Vasily Sigarev; "Polonaise of Ogiński", "Slingshot", "The Girl of My Dreams" by Nikolai Kolyada; "Russian Folk Post" by Oleg Bogaev; "The Homeless" by Maxim Kurochkin and Alexei Rodionov; "Natasha's Dream", "I Won't Come Back" by Yaroslava Pulinovich; "Two in the Dark" by Mikhail Bartenev and Alexei Slapovsky; "Mama-Death", "Looks" by Vladislav Levanov; "Czech Photo" by Alexander Galin.

The subject of the research – the specifics of the "victim-hero" in plays by V. Sigarev and M. Bartenev/A. Slapovsky; the "marginal hero" in plays by N. Kolyada and A. Galin; the "little man" in plays by O. Bogaev and N. Kolyada; the "hero-doc" in plays by V. Levanov and M. Kurochkin/A. Rodionov; the "self-assertive hero" in plays by Ya. Pulinovich.

The purpose of the thesis is to identify the specifics of the key hero types ("victim-hero", "marginal hero", "little man", "hero-doc", "self-assertive hero") in contemporary "New Drama".

In the thesis work the following methods of research were used: historical-literary, comparative, literary analysis.

The results and the novelty of the research. For the first time in literary scholarship, an evolutionary typology of the "New Drama" hero (from the "victim" to the "self-assertive hero") has been constructed, revealing it as a systemic reflection of the unresolved anthropological crisis of post-Soviet reality, where even the character's activity stems from trauma. The novelty of the work lies in deepening the study of the models "victim-hero", "marginal hero", "little man", "hero-doc", and "self-assertive hero" in contemporary Russian dramaturgy.

The practical value: the results of this research can be used in lectures on Russian literature at the end of the XX – beginning of the XXI century, in the framework of relevant special courses and seminars, in preparation for practical classes, when writing term papers and theses on the problem of the hero in "New Drama".

The work has been done independently.